

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR TETKİK DAİRESİ
BAŞKANLIĞI

Kanunlar Md.
14-12-1983

Ankara

Sayı : K. K. T. D. 18/ 101-1/176 / 08690

14/112/1983

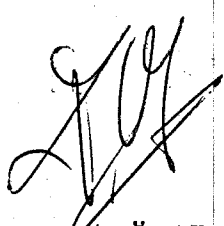
Konu :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :

"Maliye ve Gümrük Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" bugünkü Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Anayasa'nın 91 inci maddesi uyarınca ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut ÖZAL
Başbakan

Eki :

1. KHK
2. Gerekçe
3. Resmi Gazete (10 adet)

1/110

Alan ve Bütçe; Anayasa &
19-12-1983

T. B. M. M.	
Zatîî ve Evrak Müdürlüğü	
Tarih	14 Aralık 1983
No.	00349

T. B. M. M.	
Kanunlar Dairesi	
T.	14.12.1983
N.	060

T. B. M. M.	
Bütçe Müdürlüğü	
T.	8.1.1988
N.	46

Not : Verilecek cevaplarda Daire adının, yazı tarih ve sayısının açıklanması.

Bütçe ve Anayasa

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

KHK/178

Yürürlük

Madde 47.- Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

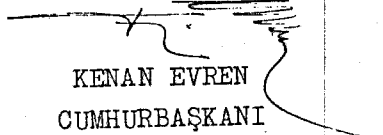
Yürütme

Madde 48.- Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ekl

SG.14/12

T. ÖZAL
BAŞBAKAN

KENAN EVREN
CUMHURBAŞKANI

İ.K.ERDEM
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

M.N.ELDEM
Adalet Bakanı

Z.YAVUZTÜRK
M.Savunma Bak. İçişleri Bak.

V.HALEFOĞLU
Dışişleri Bak.

V.ARIKAN
Maliye Bak.

M.V.DİNÇERLER
M.Eğitim Bak.

İ.S.GIRAY
Bayındırlık B. Ticaret B.

M.AYDIN
S.ve Soğ. Yrd. B.

A.M.YILMAZ
Gün.ve Tek. B.

V.ATASOY
Ulaştırma B.

H. DOĞAN
T.ve Orman B. Çalışma B.

H.C.ARAL
San.ve Tek. B.

C.BÜYÜKBAŞ
En.ve Tabii K. B.

M.M.TAŞÇIOĞLU
Kül.ve Turizm B.

S.N.TÜREL
İmar ve Takan Bak.

İ.ÖZDAĞLAR
Köy.ve Koop Bak.

A.TENEKEÇİ
Gençlik ve Spor Bak.

A.K.ALPTEMOÇİN
Sosyal Güv. Bak.

Dosya No

101-1/176

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞININ
KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Karar Sayısı:KHK/178

Maliye ve Gümrük Bakanlığının kurulması 17/6/1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 13/12/1983 tarihinde kararlaştırılmıştır.

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Görev, Teşkilât

Amaç

Madde 1.- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı:

a) Maliye politikalarının hazırlanmasına yardımcı olmak, maliye politikasının uygulanması, uygulamanın takibi ve denetlenmesi hizmetlerini yapmak,

b) Gümrük ve gümrük muhafaza hizmetlerini, düzenlemek ve yürütmek, kaçakçılık fiil ve teşebbüsleri ile mücadele etmek, Bakanlıkla ilgili tekele tabi maddelerin üretim, tüketim, ihracat ve destekleme faaliyetlerini düzenlemek ve yürütülmesini sağlamak,

üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığının kurulmasına, teşkilât ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemektir.

Görev

Madde 2.- Maliye ve Gümrük Bakanlığının görevleri şunlardır:

a) Maliye politikasının hazırlanmasına yardımcı olmak, maliye politikasını uygulamak,

- b) Devletin hukuk danışmanlığını ve muhakemet hizmetlerini yapmak,
- c) Harcama politikalarının geliştirilmesi ve uygulanması ile Devlet bütçesinin hazırlanması, uygulanması, uygulamanın takibi ve yönlendirilmesine ilişkin hizmetleri yürütmek,
- d) Devlet hesaplarını tutmak, saymanlık hizmetlerini yapmak,
- e) Gelir politikasını geliştirmek, uygulamak ve devlet gelirlerini tahsil etmek,
- f) Gümrük vergi ve resimleri ile gümrüklerce alınan diğer gelirlerin tarhı, tahakkuk ve tahsilini sağlamak ve kontrol etmek,
- g) Devlete ait malları satın almak, yönetmek, tahsis etmek, kiraya vermek, kiralamak, korumak ve bunlara ilişkin diğer işlemleri yapmak,
- h) Her türlü gelir gider işlemlerine ait kanun tasarılarını ve diğer mevzuatı hazırlamak veya hazırlanmasına katılmak,
- i) Gümrük kontrolüne tabi kişi, eşya ve araçların muayene ve kontrolünü yapmak,
- j) Gümrük denetimine tabi eşya ve araçların muhafazasını ve tasfiyesini sağlamak,
- k) Kara hudutlarındaki gümrük kapıları ile pasavan kapılarında ve gümrük teşkilâtı bulunan hava ve deniz limanlarında ve serbest bölge ve çeşitli antrepo ve içgümrük sahasında ve bu yerlerdeki gümrük bölgelerinde gümrük muhafaza görevleri ile kaçakçılığın men, takip ve tahkik görevlerini yerine getirmek,
- l) Diğer yer ve sahalarda da gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek,

m) Milletlerarası kuruluşların Bakanlık hizmetlerine ilişkin çalışmalarını takip etmek, bu konulardaki Bakanlık görüşünü hazırlamak, yurtdışı ve yurtiçi faaliyetleri yürütmek,

n) Bakanlığın ilgili kuruluşlarının işletme ve yatırım programlarını inceleyerek onaylamak ve yıllık programlara göre faaliyetlerini takip etmek ve denetlemek,

o) Çeşitli kanunlarla Maliye ve Gümrük Bakanlığına verilen görevleri yapmak,

p) Yukarıdaki görevlerin uygulanmasını takip etmek, değerlendirmek, incelemek, teftiş etmek ve denetlemek.

Teşkilât

Madde 3.- Maliye ve Gümrük Bakanlığı teşkilâtı, merkez teşkilâtı ile taşra ve yurtdışı teşkilâtından ve ilgili kuruluşlardan meydana gelir.

İKİNCİ KISIM

Bakanlık Merkez Teşkilâtı

Merkez Teşkilâtı

Madde 4.- Bakanlık Merkez Teşkilâtı, ana hizmet birimleri ile danışma ve denetim birimleri ve yardımcı birimlerden meydana gelir.

Bakanlık merkez teşkilâtı Ek-1 sayılı cetvelde gösterilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Bakanlık Makamı

Bakan

Madde 5.- Bakan, Bakanlık kuruluşunun en üst amiridir ve Bakanlık hizmetlerini mevzuata, millî güvenlik siyasetine, Hükümetin genel siyasetine, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle ve Bakanlığın faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla, görevli ve Başbakana karşı sorumludur.

Bakan, emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden sorumlu olup, Bakanlık merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtı ile ilgili kuruluşlarının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

Müsteşar

Madde 6.- Müsteşar, Bakanın emrinde ve onun yardımcısı olup, Bakanlık hizmetlerini Bakan adına ve Bakanın direktif ve emirleri yönünde, Bakanlığın amaç ve politikalarına, kalkınma planlarına ve yıllık programlara, mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla Bakanlık Teftiş Kurulu hariç Bakanlığın kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını takip ve temin eder.

Müsteşar yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

Müsteşar Yardımcıları

Madde 7.- Maliye ve Gümrük Bakanlığında ana hizmet birimleri ile danışma ve yardımcı birimlerin yönetim ve koordinasyonunda Müsteşara yardımcı olmak üzere beş Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ana Hizmet Birimleri

Ana Hizmet Birimleri

Madde 8.- Maliye ve Gümrük Bakanlığındaki ana hizmet birimleri şunlardır:

- a) Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü,
- b) Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü,
- c) Muhasebat Genel Müdürlüğü,
- d) Gelirler Genel Müdürlüğü,
- e) Milli Emlâk Genel Müdürlüğü
- f) Gümrükler Genel Müdürlüğü
- g) Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü,
- h) Kontrol Genel Müdürlüğü,
- i) Tasfiye Dairesi Başkanlığı,
- j) Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı,

Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü

Madde 9.- Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü 8 Ocak 1943 tarih ve 4353 sayılı Kanundaki teşkilât ve hükümler çerçevesinde Devlet hukuk danışmanlığı ve muhakemat hizmetlerini yürütmekle görevlidir.

Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Madde 10.- Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli kuruluşların bütçe hazırlık çalışmaları sırasında gözönünde bulunduracakları teknik ilkeleri tesbit etmek ve bütçe hazırlık çalışmalarını koordine etmek,

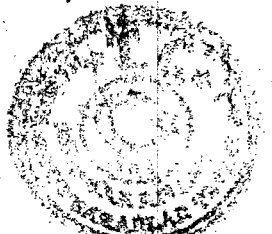
b) Kuruluşlarca hazırlanan bütçe tekliflerini inceleyerek bunların kalkınma planları ve yıllık programlara uygunluğunu sağlamak, teklifleri konsolide ederek bütçe kanunu tasarılarını gerekçesi ile birlikte hazırlamak,

c) Bütçenin kalkınma planları ve yıllık programlarda belirlenen hedefler doğrultusunda ve takip edilen ekonomi ve maliye politikalarıyla uyumlu bir şekilde uygulanmasını sağlamak, uygulamaya bütçe işlemlerini yapmak,

d) Yıl içinde ortaya çıkan ihtiyaçlar üzerine dairelerince teklif edilecek ek ve olağanüstü ödenek taleplerini ve bütçe uygulamasına dair diğer kanun tekliflerini inceleyerek bunlardan uygun bulunanları tasarı haline getirmek,

e) Ödenek, gelir ve nakit verilerini derleyerek bunları harcama politikaları açısından değerlendirmek ve uygulamayı yönlendirmek,

f) Kamu harcamalarında tasarruf sağlanması, tutarlı, dengeli ve etkili bir bütçe politikasının yürütülmesi amacıyla kamu istihdam politikası ve giderlerle ilgili kanun, tüzük, kararname ve yönetmeliklerin uygulanmasını düzenlemek, standartları sağlamak ve sınırlamalar koymak hususunda gerekli teklifleri yapmak ve tedbirleri almak,

g) Harcama politikalarını etkileyebilecek her türlü kanun, tüzük, kararname ve yönetmelik tekliflerini inceleyerek bunlar hakkında Bakanlığın görüşünü hazırlamak,

h) Maliye ve Gümrük Bakanlığınca teklif edilecek kamu giderlerine ilişkin kanun, tüzük, kararname ve yönetmelik tasarılarını hazırlamak,

i) Yürürlükte bulunan mevzuatın mali hükümlerinin uygulanmasını yönlendirmek, bu konuda ortaya çıkacak her türlü meseleyi çözmek, tereddütleri gidermek,

j) Kuruluşların gider taahhütlerini kontrol etmek ve hesaplarını tutmak, bunlara ilişkin sözleşme tasarılarını vize etmek,

k) Bütçenin geliştirilmesi, etkin ve verimli bir şekilde uygulanması yönünde araştırmalar yapmak veya yaptırmak ve gerekli tedbirleri almak,

l) Devlet harcamaları konusunda diğer mevzuat ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına verilen görevleri yapmak,

m) Teşkilât ve görev alanına giren işlemleri kontrolörleri vasıtasıyla incelemek ve denetlemek.

Bakanlıklar ile ayrı bütçesi bulunan idare ve kurumlar ve katma bütçeli kuruluşlar nezdindeki Bütçe Dairesi Başkanlıkları bu Genel Müdürlüğe bağlıdır.

Muhasebat Genel Müdürlüğü

Madde 11.- Muhasebat Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

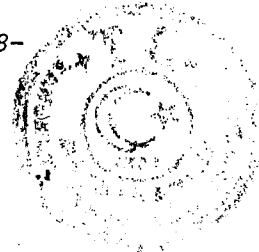
a) Devlet hesaplarının kayıtlarını tutmak, bunların uygulanmasını takip etmek, değerlendirmek ve dönem sonuçlarını çıkarmak,

b) Genel, katma ve özel bütçeli dairelerle bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların, Devlet sermayesi ile kurulmuş işletmelerin ve fonların muhasebe sistemlerini, gerektiğinde ilgili dairelerle birlikte belirlemek, bu konudaki mevzuat düzenlemeleri ile ilgili hazırlıkları yapmak,

c) Genel ve katma bütçeli dairelerde ve gerektiğinde bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar ile fonlardaki gelirlerin, giderlerin, değer ve emanetlerin toplanması, ödenmesi, alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve bunların muhasebeleştirilmesi işlemlerini yapmak üzere saymanlıklar kurmak, vevneler açmak ve kapamak,

d) Genel ve katma bütçeli dairelerin saymanlıkları ile ilgili Sayıştay ilâmına bağlı zimmetlerin takip ve tahsilini sağlamak ve gerektiğinde terkinine dair işlemleri yapmak,

e) Devlet muhasebesinin geliştirilmesi, etkin ve verimli bir şekilde uygulanması yönünde araştırmalar yapmak veya yaptırmak ve gerekli tedbirleri almak,

f) Merkezde ve gereken yerlerde saymanlıkların ve kurumların hesap ve işlemlerini incelemek ve denetlettirmek,

g) Devlet harcamaları konusunda diğer mevzuat ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına verilen görevleri yapmak,

h) Teşkilât ve görev alanına giren işlemleri kontrolörleri vasıtasıyla incelemek ve denetlemek.

Bakanlıkların Merkez saymanlıkları ve mülki ve askerî bütün nakit saymanlıkları bu Genel Müdürlüğe bağlıdır.

Gelirler Genel Müdürlüğü

Madde 12.- Gelirler Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Devlet gelirleri politikasını hazırlar ve uygular,
- b) Devlet gelirlerine ilişkin kanun ve tüzükleri ve bunlarla ilgili her türlü değişiklikleri hazırlar,
- c) Devletin gelir bütçesini gerekçesi ile birlikte düzenler,
- d) Mahalli idarelerin vergi sisteminin devlet vergi sistemi ile uyumunu sağlayıcı tedbirleri alır,
- e) Gelirlere tesiri olan her türlü kanun teklif ve tasarılarını inceleyip, bunlar hakkındaki düşüncelerini bildirir ve tasarıların devlet gelirleri politikasına ve vergi tekniğine uygunluğunu sağlar,

f) Milletlerarası vergi ilişkilerini yürütür, ikili veya çok taraflı vergi anlaşmaları yapar,

g) Devlet gelirlerine ilişkin kanunların uygulanmasını sağlar,

h) Devlet alacaklarının süresinde ve kanunlara uygun bir şekilde tahsili için gerekli tedbirleri alır,

i) Vergi denetimini gerçekleştirir,

j) Vergi tekniği uygulaması hizmetlerini geliştirir, diğer vergi ile ilgili işlemleri yapar,

k) Uygulamadaki inlaşmazlıklar ve tereddütler üzerine sorulara cevap verir,

l) Silinmesi gereken vergilere ve tahsil edilemeyerek zaman aşımına uğrayan hazine alacaklarının kanunlar gereğince silinmesine dair işlemleri yapar,

m) Tahakkuk ve tahsilât hesaplarını ve istatistiklerini toplar, değerlendirir, yayımlar.

Millî Emlâk Genel Müdürlüğü

Madde 13.- Millî Emlâk Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Devletin ihtiyaç duyduğu taşınmaz malların korunması, yönetimi, kiralanması, işletilmesi ve elden çıkarılmasına ilişkin hizmetleri, gerektiğinde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Plânlama ve İmâr Genel Müdürlüğü ve benzeri diğer kuruluşların işbirliği ve desteği ile yapmak, yürütmek,

b) Devletin özel mülkiyetindeki taşınmaz malların satışı, kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri aynî hak tesisi; Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin gerekli görülen hallerde kiralanması, mülkiyetin gayri aynî hak tesisi, Devletin özel mülkiyetinde veya hü-

küm ve tasarrufu altındaki su ürünleri istihsal yerlerinin kiraya verilmesi işlemlerini yapmak,

c) Devlete intikali gereken taşınır ve taşınmaz malları ko-
vuşturmak, taşınmaz malların Hazine adına tescilini, taşınır malların
tasfiyesini sağlamak,

d) Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altındaki
yerlerden, kamu hizmeti için kullanılması gerekli olanları, genel, kat-
ma ve özel bütçeli idarelere tahsis etmek ve tahsis amacının ortadan kalk-
ması veya amaç dışı kullanılması halinde tahsisi kaldırmak,

e) Devletçe yaptırılan memur konutlarını yönetmek,

f) Hazine taşınmaz mallarının kaydını tutmak,

g) Devletçe kamulaştırılan taşınmaz malların işlemlerini yürütmek,

h) Kanunlar, anlaşmalar gereğince muayyen zümrelere izafetle
elkonulması lazım gelen malların işlem ve tasfiyelerini sonuçlandırmak,

i) Genel bütçeye dahil dairelerin hizmet dışı kalan taşınır mal-
larının satışını yapmak,

j) Maliye ve Gümrük Bakanlığı yönetim binaları ile, İçişleri Ba-
kanlığının görüşünü almak suretiyle, hükümet konaklarının yapımını prog-
ramlamak, satınalma işlemlerini yürütmek ve bunların bakım ve onarımla-
rının Bayındırlık ve İskân Bakanlığı eliyle yapılmasını sağlamak,

k) Milli emlakle ilgili diğer mevzuatla Bakanlığa verilen görev-
leri yürütmek,

1) Teşkilât ve görev alanına giren işlemleri kontrolörleri vasıtasıyla incelemek ve denetlemek.

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Madde 14.- Gümrükler Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) İthalâtla ilgili işlemleri yapmak, ithalât rejimi ile kambiyo ve diğer mevzuatın gümrükle ilgili hükümlerinin uygulanmasını sağlamak,
- b) Gümrük giriş tarife cetvelini ve eşya kıymetini taraf olduğu muz anlaşmalara uygun olarak düzenlemek ve uygulanmasını sağlamak,
- c) Transit, aktarma, antrepo, geçici kabul ve muaflık işlemlerinin yürütülmesini sağlamak ve denetlemek,
- d) Sundurma açılmasına ve işletilmesine izin vermek ve denetlemek,
- e) Çıkış, geçici çıkış ve geri gelen eşya ile ilgili ihracat rejimi kararlarının uygulanmasını sağlamak,
- f) Posta yoluyla gelen ve giden eşyanın gümrük işlemlerinin yürütülmesini temin etmek,
- g) Sınır ticaretine ve münasebetlerine ait gümrük işlemlerinin yapılmasını sağlamak ve denetlemek,
- h) Denizden kurtarılan yabancı eşyanın işlemlerini yapmak,
- i) Tahlil metodlarını hazırlamak, gümrük laboratuvarlarının çalışmalarını düzenlemek,

- j) Gümrük komisyoncu ve yardımcıları ile ilgili işlemleri yürütmek,
k) Bakanlıkca verilecek benzeri görevleri yapmak.

Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü

Madde 15.- Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Kara hudut ile deniz ve hava limanlarındaki gümrük kapılarında, giriş ve çıkış yapan kişi, eşya ve taşıtların muhafazası ile gümrüğe sevk edilmelerini ve gümrük işlemlerinin yapılmasını sağlamak,
b) Kişi, eşya ve taşıtların gümrük işlemleri bitirilmeden gümrüklü sahadan çıkmalarını önlemek, gümrüklü yer ve sahaların takibini yapmak,
c) Bakanlığın sorumluluğunda bulunan yer ve sahalarda münhasıran, diğer yer ve sahalarda da gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek,
d) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Kontrol Genel Müdürlüğü

Madde 16.- Kontrol Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Gümrüklerce tahsil edilen vergi ve resimler ile diğer gelirlerin tarh, tahakkuk ve tahsilini kontrol etmek,
b) Tahsil noksanlığı ve fazlalığı ile ilgili işlemlerin yürütülmesini sağlamak,

c) Gümrükle ilgili vergi muafiyeti, indirimi ve teşvik tedbirlerinin uygulanmasını yürütmek ve izlemek,

d) Gümrüklerce yürütülecek turistik kolaylıkların, Gümrük Kanunu ve diğer kanunların ilgili hükümlerine göre uygulanmasını sağlamak,

e) Karayolu transit taşımacılığı ile ilgili olarak taşıtların ve taşınan eşyanın yurda giriş ve çıkışını izlemek, aykırı işlemlerde kovuşturma yapmak,

f) Bakanlık teşkilâtında görevli gelir tahakkuk memurlarının tazmin sorumluluklarını Sayıştay nezdinde takip etmek,

g) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Tasfiye Dairesi Başkanlığı

Madde 17.- Tasfiye Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Gümrük Kanunu, Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun Hükmüne göre, Gümrük Kanununun ilgili maddelerinde belirtildiği şekilde tasfiye edilecek hale gelmiş eşyanın, ilgili kanun, tüzük ve yönetmelikler uyarınca tasfiye işlerini yapmak,

b) Tasfiye edilecek eşyanın depolanması, taşınması ve satılması hizmetlerini yürütmek,

c) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

Madde 18.- Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır,

a) Bakanlığın yurtdışı ve milletlerarası veya ikli münasebetlerini yürütmek,

b) Türkiye'nin gümrüklerle ilgili milletlerarası anlaşma ve sözleşmelere katılmasına dair Bakanlık görüşünü hazırlamak,

c) Milletlerarası kuruluşların kabul ettiği gümrük tarifeleri, gümrük kıymeti, gümrük rejimi ve formaliteleri ile bunların değişikliklerini takip ederek, milli mevzuta aktarılmasını ve uygulamaya intikal ettirilmesini sağlamak,

d) Bakanlığın yurtdışında görevli birimlerinin faaliyetlerini düzenlemek ve yönetmek,

e) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Danışma ve Denetim Birimleri

Danışma ve Denetim Birimleri

Madde 19.- Maliye ve Gümrük Bakanlığı merkez kuruluşundaki danışma ve denetim birimleri şunlardır:

a) Teftiş Kurulu Başkanlığı,

b) Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı,

c) Araştırma, Geliştirme, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı,

d) Bakanlık Müşavirleri.

175
Maliye ve Gümrük Bakanlığı

Teftiş Kurulu Başkanlığı

Madde 20-

a) Teftiş Kurulu Başkanlığı Bakanın emri veya onayı üzerine Bakan

adına aşağıdaki görevleri yapar:

1) Genel, Katma ve Özel Bütçeli dairelerle döner sermayeli kuruluşlar, kuruluş ve statüsü ne olursa olsun sermayesinin en az yarısı devlete ait olan kuruluşlar ve bütün bu daire ve kuruluşların birlikte veya ayrı ayrı sermayelerinin en az yarısına iştiraki olan kuruluşları teftiş etmek,

2) İmtiyazlı şirketlerle sermayesinde a bendinde yer alan kuruluşların iştiraki bulunan kuruluşları yetkili makamların isteği ve Maliye ve Gümrük Bakanı'nın izni ile teftiş etmek,

3) Dernekleri mali yönden teftiş etmek,

4. Çeşitli kanun, tüzük, yönetmelik ve kararların Maliye ve Gümrük Bakanının ve Gümrük Bakanlığı ve Maliye/müfettişlerine tanıdığı teftiş ve inceleme yetkilerini kullanmak.

b) (a) bendinin 1 nci fıkrasında sayılan daire, kuruluş ve ortaklıklar hakkında kendi kanunlarında özel denetim hükümleri öngörülmüş olması, Maliye ve Gümrük Bakanlığı / Teftiş Kurulunun teftiş görev ve yetkilerini kısıtlamaz.

c) (a) bendinde teftişe tabi oldukları açıklanan daire, kuruluş ve ortaklıkların para ve para hükmündeki evrakı ile ambar ve depolarında bulunan aynıyattı ve bunlarla ilgili gizli de olsa bütün defter ve belgeleri bunları idare ve muhafazaya memur olanlar ilk talep vukuunda müfettişe göstermeye, saymasına ve incelemesine yardım etmeye mecburdurlar. Milli Güvenlikle ilgili olup gizli kalması gereken konularda, Genel Muhasebe Kanununda yer alan özel hükümler saklıdır.

d) Teftiş sonucunda gizli veya açık zimmet veya ihtilas veya işlemlerinde önemli suistimali görülen ya da muhafaza veya idaresi altında bulunan para ve para hükmündeki evrakı ve aynıyattı ve bunların defterleriyle evrakını

ve g m ruk
göstermeyen memurların, maliye/memuru iseler müfettiş tarafından, diŐer
bakanlıklara ve dairelere mensup iseler müfettişin talebi üzerine atamaya
yetkili amirleri tarafından görevlerinden uzaklaştırılırlar. Ancak görevin-
den uzaklaştırılması gereken memur Milli Savunma BakanlıŐına mensup ise
Kolordu Komutanının veya daha büyük amirlerinin yazılı izinlerinin alın-
ması gerekir. Teftiş veya tahkik sırasında memuriyeti başında kalması tef-
tiŐin veya tahkikatın yapılmasını g cleŐtireceŐine kanaat getirilen memurlar,
Maliye memuru iseler Maliye ve G m ruk BakanlıŐının izni ile müfettiş tarafından
vediŐer bakanlıklara mensup iseler müfettişin talebi üzerine ilgili bakanlıklar
tarafından görevlerinden uzaklaştırılabilirler.

e) Teftiş ve inceleme, sermayesinde devletin iştiraki olan kuruluş-
lara, imtiyazlı Şirketlere veya derneklere ait olduŐu takdirde müfettiş raporu
ilgili mercie tevdi ve gereŐi bu merciler tarafından yapılarak sonucu Mali-
ye ve G m ruk BakanlıŐına bildirilir.

f) Teftiş Kurulunun teşekkülü ve çalışma esasları tüzükle düzen-
lenir.

Hesap Uzmanları Kurulu BaŐkanlıŐı

Madde 21.- Maliye ve G m ruk Bakanına baŐlı Hesap Uzmanları Kurulunun
görevleri Şunlardır:

a) 4709 sayılı Hesap Uzmanları Kurulu kurulmasına Dair Kanunun Hesap
Uzmanları Kuruluna verdiŐi görevleri yapmak, yetkilerini kullanmak,

b) Kurulun görev ve yetki alanına giren konularda mevzuat ve uygulama
ile ilgili etüd, araştırma ve diŐer çalışmaları yapmak ve tekliflerde bulun-
mak,

c) Çeşitli kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuatla hesap uzmanlarına verilen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak,

d) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Hesap Uzmanları Kurulunun teşkili ve çalışma esasları tüzükle düzenlenir.

Araştırma, Geliştirme, Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Madde 22. - Araştırma, Geliştirme, Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlığa hükümet programı, kalkınma plânları, yıllık programlar, Bakanlar Kurulu kararları ve millî güvenlik siyaseti çerçevesinde verilen emir ve görevlerin yerine getirilmesi için çalışma esaslarını tespit etmek ve bu esaslara uygun olarak Bakanlığın ana hizmet politikasının ve programının hazırlanmasına yardımcı olmak,

b) Uzun vadeli plânlarla, kalkınma plânlarında ve yıllık programlarda öncelikle yer alması gerekli görülen hizmet ve tedbirlerin ve bunlarla ilgili temel politikaların ilmi araştırma esaslarına göre tespitini sağlamak, Bakanın onayını aldıktan sonra Devlet Plânlama Teşkilâtına göndermek,

c) Bakanlık yıllık çalışma programını hazırlamak,

d) Kalkınma plân ve programları ile Bakanlık yıllık çalışma ve uygulama programlarının uygulamaları sırasında, Bakanlık kuruluşlarında ortaya çıkan, çözümlenmesi gereken güçlükleri, aksaklıkları ve tıka-

nıklıkları Bakanlık ve bakanlıklararası seviyede giderici tedbirleri tespit ederek makama sunmak, organizasyon ve metod hizmetlerini yürütmek,

e) Plânlama ve koordinasyon konularında verilen diğer görevleri yerine getirmek,

f) Kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile kanun tekliflerine dair Bakanlık görüşünün tesbitine yardımcı olmak,

g) Yıllık ekonomik raporu hazırlamak,

h) Bakan tarafından verilen konularda araştırma ve inceleme yapmak ve diğer hizmetleri yürütmek.

Bakanlık Müşavirleri

Madde 23.- Bakanlıkta özel önem ve öncelik taşıyan konularda Bakana yardımcı olmak üzere ~~g~~ Bakanlık müşaviri görevlendirilebilir.

Bakanlık müşavirleri Bakanlık makamına bağlıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yardımcı Birimler

Yardımcı Birimler

Madde 24.- Maliye ve Gümrük Bakanlığı merkez kuruluşundaki yardımcı birimler şunlardır:

- a) Personel Genel Müdürlüğü,
- b) Komptrolörlük Dairesi Başkanlığı,
- c) Eğitim Dairesi Başkanlığı,
- d) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,

e) Muhabere ve Elektronik Dairesi Başkanlığı,

f) Genel Sekreterlik,

g) Savunma Sekreterliği,

h) Özel Kalem Müdürlüğü

Personel Genel Müdürlüğü

Madde 25.- Personel Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın insangücü plânlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmaları yapmak; personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili tekliflerde bulunmak,

b) Bakanlık personelinin atama, nakil, özlük, emeklilik işleriyle ilgili işleri yapmak,

c) Bakanlık kadrolarının ilgili birimlerinin görüşünü aldıktan sonra dağıtım, tahsis ve tenkisini sağlamak,

d) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Komptrolörlük Dairesi Başkanlığı

Madde 26.-Komptrolörlük Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Hizmet ve faaliyetlerin ekonomik ve etkin bir şekilde yerine getirilmesi için insan, para ve malzeme gibi mevcut kaynakların en uygun

ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak üzere Bakanlık bütçesini plân ve program esaslarına göre hazırlamak ve uygulamasını izlemek,

b) (a) berdinde öngörülen görevleri yerine getirmek için gerekli istatistikleri toplamak ve değerlendirmek.

c) Bütçe ve malî işler ile ilgili olarak Bakanlıkça verilecek diğer hizmetleri yürütmek

Eğitim Dairesi Başkanlığı

MADDE 27.- Eğitim Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlık merkez, taşra teşkilâtı ile ilgili eğitim plânını hazırlamak, yayınlamak ve uygulanmasını takip etmek,

b) Bakanlık merkez teşkilâtı personeli ile ilgili hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak,

c) Bakanlık personelini yurtiçinde ve yurtdışında yetiştirmek için hizmet içi eğitim merkezleri ve mesleki eğitim kursları açmak ve yönetmek,

d) Eğitim faaliyetleri ile ilgili dökümantasyon, yayım ve arşiv hizmetlerini yürütmek, kitaplığı yönetmek,

e) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Madde 28- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Bakanlık için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- b) İhtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralanma, satın alma işlemlerini yürütmek,
- c) Temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve taşıma hizmetlerini yapmak,
- d) Sosyal tesislerin kurulması ve yönetim ile ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek,
- e) Bakanlık personelinin ve ailelerinin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamak,
- f) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Muhabere ve Elektronik Dairesi Başkanlığı

Madde 29.- Muhabere ve Elektronik Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Bakanlığın haberleşme hizmetlerini yürütmek,
- b) Bakanlığın merkez ve taşra kuruluşlarının haberleşme, irtibat ve her nevi elektronik sistemlerini tesis etmek,
- c) Haberleşme araç ve gereçlerinin ikmâl ve bakımını yapmak ve işletmek,
- d) Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek,
- e) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Genel Sekreterlik

Madde 30.- Genel Sekreterliğin görevleri şunlardır:

- a) Bakanlığa gelen yazı ve mesajlardan gerekenleri Bakan veya Müsteşara sunmak,
- b) Bakan veya Müsteşarın direktif ve emirlerini ilgililere duyurmak ve işlemlerini takip etmek,
- c) Süreli evrakın zamanında işleme konmasını sağlamak,
- d) Bakan ve Müsteşara imzalatılması gerekli evrakın zamanında ve yazı işleri talimatına uygun olarak sunulmasını sağlamak,
- e) Bakanlığı ilgilendiren toplantı, brifing ve görüşmeleri düzenlemek, bunlara ait önemli not ve tutanakları tutmak ve yaymak,
- f) Genel evrak, arşiv ve haber merkezinin hizmet ve faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,

g) Basın ve halkla münasebetlerle ilgili faaliyetleri plânlamak, usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak,

h) Bakanlığın iç ve dış protokol hizmetlerini mevcut direktif ve emirlere göre yürütmek,

i) Bakanlığın tarihçesini hazırlamak, yıllık çalışma programının yürütülmesini takip etmek,

j) Bakan ve Müsteşarca verilen benzeri görevleri yapmak.

Savunma Sekreterliği

Madde 31.- Savunma Sekreterliği, özel kanununda ve diğer kanunlarda gösterilen görevleri yapar.

Özel Kalem Müdürlüğü

Madde 32.- Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanın resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,

b) Bakanın her türlü protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek,

c) Bakanın ziyaret, davet, karşılama, uğurlama, ağırlama, milli ve dinî bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diğer kuruluşlarla koordine etmek,

d) Bakanca verilecek diğer görevleri yapmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sürekli Kurul

Tarife Politikası Yüksek Kurulu

Madde 33.- Kurul, Maliye ve Gümrük Bakanlığının koordinatörlüğünde

Dışışleri, Sanayi ve Ticaret, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlıkları ile Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı temsilcilerinden meydana gelir.

Türk Gümrük Tarifesinin milli ekonomi ve uluslararası ticaretle ilgili olarak düzenlenmesi, takibi, değerlendirilmesi ve değiştirilmesi için istişari nitelikte kararlar almak, hükümetin tarife politikası ile ilgili çalışmalarını yaparak tekliflerde bulunmak ve vergi oranları ile bu oranlar arasındaki bağlantıları tesbit ederek incelemeler yapmakla görevlidir.

Kurulun sekreteryaya hizmetleri Maliye, ve Gümrük Bakanlığınca sağlanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Taşra ve Yurtdışı Teşkilâtı

Taşra Teşkilâtı

Madde 34.- Bakanlık, Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları, Bölge Valiliği, Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameler ve İl İdaresi Kanunu hükümlerine uygun olarak taşra teşkilâtı kurmaya yetkilidir.

Yurtdışı Teşkilâtı

Madde 35.- Bakanlık, Kamu Kurumu ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurtdışı teşkilâtı kurmaya yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Sorumluluk ve Yetkiler

Yöneticilerin Sorumlulukları

Madde 36.- Bakanlık merkez, taşra, yurtdışı teşkilâtı ile ilgili kuruluşların her kademedeki yöneticileri yapmakla yükümlü buldukları hizmet veya görevleri, Bakanlık emir ve direktifleri yönünde, mevzuata, plân ve programlara uygun olarak düzenlemek ve yürütmekten bir üst yönetici kademeye karşı sorumludur.

Koordinasyon ve işbirliği konusunda Bakanlığın görev, yetki ve sorumluluğu

Madde 37.- Bakanlık ana hizmet ve görevleriyle ilgili konularda diğer Bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları yürürlükteki mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak israfını önleyecek ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir.

Bakanlık, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, Başbakanlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde ilgili bakanlıklarla danışma ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Mahalli idarelerle koordinasyon sorumluluğu

Madde 38.- Bakanlık, hizmet alanına giren konularda mahalli idarelerle koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Bakanlığın düzenleme görev ve yetkisi

Madde 39.- Bakanlık, kanunla yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetleri tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge ve diğer idari metinlerle düzenlemekle görevli ve yetkilidir.

Yetki Devri

Madde 40.- Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık ve kuruluş yöneticileri, sınırlarını açıkca belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilir. Yetki devri, yetki devreden amirin sorumluluğunu kaldırmaz.

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli Hükümler

Atama

Madde 41.- 23.4.1981 gün ve 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapılır.

Ancak, Bakan bu yetkilerini gerekli gördüğü alt kademelere devredebilir.

Bakanlık ilgili kuruluşlarının kuruluş kanunlarında atamaya ilişkin hükümler saklıdır.

Bazı görevlere atamada aranacak şartlar

Madde 42.- a) Yurtdışı görevlere atanacakların Maliye ve Gümrük Bakanlığında en az 3 yıl fiilen çalışmış olmaları gerekir.

b) Defterdar, daire başkanı, genel müdür yardımcısı görevlerine atanacakların hukuk, iktisat, maliye, işletme ve yönetim bilimi alanlarında lisans veya lisans üstü öğretimi görmüş veya Maliye Meslek Yüksek Okulunu bitirmiş ve birinci fıkrada belirtilen şartlara haiz olmaları gerekir.

c) Teknik daire başkanlıklarına atacaklarda yukarıdaki şartlar aranmaz.

Kontrolör İstihdamı

Madde 43.- a) Bütçe ve Malî Kontrol, Muhasebat, Gelirler Gümrükler ve Milli Emlâk Genel Müdürlükleriyle Kontrol Genel Müdürlüğünde ve Bakanlıkça uygun görülecek birim ve işlerde kontrolör istihdam edilebilir.

b) Kontrolörlerin atama ve çalışma usûl ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Kadrolar

Madde 44.- Kadroların tesbiti, ihdası, kullanılması ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar Genel Kadro ve Usûlü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

İntikal Eden Görev ve Yetkiler

Madde 45.- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte, Maliye Bakanı ve Bakanlığı ile Gümrük ve Tekel Bakanı ve Bakanlığına ait görev, yetki, sorumluluk, hak ve muafiyetlerden taşınır ve taşınmaz her türlü mallardan Maliye Bakanı ve Bakanlığının Hazine Genel Müdürlüğü ve Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilâtı Genel Sekreterliği, Bankalar Yeminli Murakıpları Kurul Başkanlığı ve Hazine Kontrolörleri vasıtasıyla icra ettiği, kullandığı, taşıdığı ve sahip oldukları hariç, diğerleri başkaca bir işleme gerek kalmaksızın Maliye ve Gümrük Bakanlığına devredilmiş sayılır.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 46.- a) 4709 sayılı Hesap Uzmanları Kurulu Kurulmasına Dair Kanun ile 4353 sayılı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünün Kurulmasına Dair Kanunlar hariç olmak üzere 2996 sayılı Maliye Vekâleti Teşkilâtı ve Vazifeleri Hakkında Kanun ile bu kanuna ek kanunlar ve değişikliklerinin bu Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenen hususlara ilişkin hükümleri ile diğer kanunların bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

b) Gümrük ve Inhisarlar Vekâleti Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında-
ki 2825 sayılı Kanunun ek ve değişikliklerinin merkez teşkilâtına ait
hükümleri ile diğer kanunların bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı
hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanun hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdi-
ği tarihte, Maliye Bakanlığı ile Gümrük ve Tekel Bakanlığına ait kad-
rolardan Hazine Genel Müdürlüğü ve Milletlerarası İktisadî İşbirliği
Teşkilâtı Genel Sekreterliği, Bankalar Yeminli Murakıpları, Kurul Başkan-
lığı ve Hazine Kontrolörlerine ait kadrolar dışında kalan kadrolar per-
soneli ile birlikte başkaca bir işleme gerek kalmaksızın Maliye ve Gümrük
Bakanlığına devredilmiş sayılır.

Bakanlığın teşkilât ve kuruluşu bu Kanun Hükmünde Kararname esas-
larına göre yeniden düzenleninceye ve bu düzenleme uyarınca genel hüküm-
lere göre yeni kadrolar tesbit ve ihdas edilinceye kadar bu Kanun Hük-
münde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte, devredilen kadroların
kullanılmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2 . Bu Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan yeni dü-
zenleme sebebi ile Maliye Bakanlığı ve Gümrük ve Tekel Bakanlığı memur-
larından kadro ve görev ünvanları değişmeyenler yeni kadrolarına atanmış
sayılırlar.

Maliye ve Gümrük Bakanlığına devredilen kadrolardan Müsteşar ve
Müsteşar yardımcıları ile Bakanlığı ve Gümrük ve Tekel Bakanlığının da-
nişma ve denetim birimleri ve yardımcı birimlerin genel müdür, daire
başkanı, kurul başkanı ve bunların yardımcılarında ait kadrolardan aynı
ünvanları taşıyanlar ile aynı mabeyetteki hizmetlerin ifasına yönelik

kadrolar şahsa bağlı kadrolar olup, her ne sebeple olursa olsun boşalmaları halinde genel hükümlere göre iptal edilmiş sayılır. Maliye ve Gümrük Bakanı, yeni kadrolar tesbit ve ihdas edilerek gerekli atama işlemleri yapılıncaya kadar bu kadrolarda bulunan memurlardan birini, görevli oldukları birim hizmetlerinin yürütülmesini tedvirle görevlendirebilir.

Kadro ve görev ünvanları değişenler veya kaldırılanlarla, şahsa bağlı kadrolarda bulunanlar Bakanlığın Merkez veya Taşra teşkilâtında yenibir kadroya atanıncaya kadar her türlü mali ve sosyal haklarıyla durumlarına uygun işlerde görevlendirilirler.

Yukardaki (2) ve (3) ncü fıkrada sayılanların bakanlığın merkez veya taşra teşkilâtında durumlarına uygun kadrolara atanmaları halinde ve eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü haklarının bu yeni kadrolarında kaldıkları ürece ödenmesine devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 3.- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, Maliye Bakanlığı ile Gümrük ve Tekel Bakanlığında istihdam edilen bağlı ve ilgili kuruluş personeli ilgili oldukları kuruluşlara en geç biryıl içerisinde iade edilir.

GEÇİCİ MADDE 4.- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasını göstermek üzere hazırlanacak tüzük ve yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 5.- Bakanlık taşra ve vurtdışı teşkilâtı ve bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 34. ve 35. ncü maddelerinde belirlenen

esaslara göre yeniden düzenleninceye kadar görev ve hizmetler, mevcut taşra ve yurtdışı teşkilâtı yürütülmeye devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 6.- Bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre yeniden düzenleme yapılincaya kadar Bakanlık Merkez Teşkilâtında değişen veya yeniden kurulan birimlere verilen görevler daha önce bu görevleri yapmakta olan birimler tarafından yapılmaya devam edilir.

Bakanlık, teşkilâtını ve kadrolarını en geç sekizay içinde bu Kanun Hükmünde Kararnameye uygun hale getirir. Bu süre içerisinde Bakanlık kadrolarını, bu Kanun Hükmünde Kararname ile öngörülen teşkilât yapısına uygun hale getirmek üzere, bakanlığın teklifi, Devlet Personel Dairesinin görüşüne dayanılarak kadro ihdas ve iptal etmeye, mevcut kadrolarda sınıf, ünvan ve derece değişikliği yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI

Müsteşar

Ana Hizmet Birimleri

Danışma ve Denetim
Birimleri

Yardımcı Birimler

Müsteşar Müsteşar Yrd.
Müsteşar Yrd.
Müsteşar Yrd.
Müsteşar Yrd.
Müsteşar Yrd.

1. Başhukuk Müşavirliği ve
Muhakemat Genel Md.
2. Bütçe ve Mali Kontrol Gn.Md.
3. Muhasebat Genel Md.
4. Gelirler Genel Md.
5. Milli Emlâk Genel Md.

1. Teftiş Kurulu Bşk.
2. Hesap Uzmanları Kurulu Bşk.
3. A.G.P.K. Kurulu Başk.
4. Hukuk Müşavirliği

1. Personel Gn.Md.
2. Kontrolörlük D.Bşk.
3. Eğitim D.Bşk.
4. Destek Hizm.D.Bşk.
5. Muhabere ve Elektronik D.Bşk.

6. Gümrükler Gn.Md.
7. Gümrük Muhafaza Gn.Md.
8. Kontrol Gn.Md.
9. Tasfiye D.Bşk.
10. Dış İlişkiler D.Bşk.

6. Genel Sekreterlik
7. Savunma Sekreterliği
8. Özel Kalem Müdürlüğü

MALİYE ve GÜMRÜK BAKANLIĞININ
TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAME NEN GENEL
GEREKÇESİ

İlk defa 1838 tarihli Hattı Hümayun'la Maliye Nezareti adıyla kurulmuş olan Maliye Bakanlığın 29.5.1936 tarih ve 2996 sayılı kanunla, yeni bir teşkilat yapısına kavuşturulmuştur.

Sözkonusu Teşkilat Kanunu'nun ilk şeklinde, Maliye Bakanlığı'nda Merkez birimi olarak Umum Müdürlük, Müdürlük, Müşavirlik veya "Heyet" şeklinde 15 birim bulunmakta idi.

Aradan geçen 50 yıla yakın bir süre zarfında, Hukuk Müşavirliği, Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'ne; Milli Emlâk, Zat İşleri ve Darphane ve Damga Matbaası Müdürlükleri, Genel Müdürlüğe dönüştürülmüş; Tahsilat Umum Müdürlüğü ile Varidat Umum Müdürlüğü birleştirilerek Gelirler Genel Müdürlüğü adı altında, Nakit İşleri (Hazine) ile Muntazam Borçlar Umum Müdürlükleri de birleştirilerek Hazine Genel Müdürlüğü ve MİT Genel Sekreterliği adı altında toplanmıştır. Tedrici olarak gerçekleştirilen bu değişikliklerle, Maliye Bakanlığındaki Genel Müdürlük sayısı altıdan sekize çıkarılmış bulunmaktadır.

Aynı süre zarfında Bakanlığın iş hacmi büyümüş, malî ve ekonomik hizmetler genişlemiş bu hizmetlerin ağırlığı önemli ölçüde artmıştır. Bakanlığın kuruluş yıllarında Devlet Bütçesi 213 milyon TL. iken, bu rakam 1983 yılında 2,6 Trilyon TL.ye, 500 bin civarındaki vergi mükellifi sayısı 30 milyon kişiye ulaşmıştır. Bakanlık sayısı da 12 den 26'ya yükselmiştir. Devlet Teşkilatı'nın büyümesi, kamu hizmetlerinin gelişmesinin tabii bir sonucu, Maliye Bakanlığı hizmetlerinin genişlemesi olmuştur. Neticede hizmetlerin görülmesi zorlaşmış ve Bakanlık fonksiyonel olmaktan uzaklaşmış ve

ve yeniden düzenlenmesi zarureti ortaya çıkmıştır.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı ise, "gümrük ve devlet inhisarları işle-riyle, posta, telgraf ve telefon hariç, meşgul olmak üzere" 1931 yılında yayımlanan 1909 Sayılı Kanunla kurulmuştur.

Gümrük ve İnhisarlar Vekilliği Teşkilat ve Vazifeleri Hakkındaki" 2825 Sayılı Kanun ise, 1935 yılında yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2825 Sayılı Kanun'un İ nci maddesine göre Gümrük ve Tekel Bakanlığı, bir Müsteşar ile merkezde; Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Heyeti, Hukuk Müşavirliği, İnhisarlar Umum Müdürlüğü, Gümrükler Umum Müdürlüğü, Gümrükler Muhafaza Müdürlüğü, Zat ve Sicil İşleri Müdürlüğü, Levazım Müdürlüğü olarak teşekkül etmiştir.

Sonraki yıllarda iş hacminde meydana gelen artmalar ve yapılan iş-lerin niteliğindeki değişmeler sebebiyle, merkezde yeni birimler meydana gelmiş veya mevcut birimlerin statülerinde değişiklikler yapılmıştır.

27 Şubat 1982 tarihli 8/4334 Sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname" gereğince bazı düzenlemeler yapılmıştır.

Bugüne kadar yapılan düzenlemelerde, Bakanlığın özellikle devlet gelişlerinin toplanması ve kontrolü ile ilgili hizmetlerinin etkili, süratli ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesi sağlanamamıştır. Böylece bu bakanlık içinde yeniden düzenleme ihtiyacı doğmuştur.

Kamu hizmetlerinin iyileştirilmesi ve genişletilmesi, yeterli kaynakları bulmaya ve bu kaynakları en verimli şekilde kullanmaya bağlıdır. Kamu hizmetleri için kaynak bulmak, bulunan kaynakları en rasyonel şekilde kullanmak ise mali hizmetin tek elde toplanması, bilgili yetenekli ve tecrübeli personelle takviye edilmiş ve desteklenmiş güçlü bir bakanlık ile mümkündür. Buna ilâve olarak, Devlet bütçesinin masraf kısmı kadar ve hatta daha önemli bölümünü teşkil eden gelir bölümünü tek bir oteride altında

toplamak, düzenlemek ve kontrol sistemini kurmak maksadıyla, hazine işleri dışındaki Maliye Bakanlığı ile Gümrük ve Tekel Bakanlıkları birleştirilmek suretiyle Maliye ve Gümrük Bakanlığı haline getirilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- Bu madde Kanun Hükümünde Kararnamenin amacını ve kapsamını belirtmektedir.

Madde 2.- Bakanlığın ana görevleri, ana hizmet birimlerinin birer bütün olarak görevleri dikkate alınarak özetle belirtilmiştir.

Madde 3.- Bu madde Bakanlık teşkilatının meydana gelişini belirtmektedir.

Madde 4.- Bu madde Bakanlık merkez teşkilatının meydana gelişini belirtmektedir.

Madde 5.- Bakan'la ilgili olup, Çerçeve Kanun Hükümünde Kararnameden aynen alınmıştır.

Madde 6.- Müsteşar'la ilgili olup bu hüküm de Çerçeve Kanun Hükümünde Kararnameye uyularak düzenlenmiştir.

Madde 7.- Müsteşar Yardımcıları ile ilgilidir. Maliye ve Gümrük Bakanlığı'na görevleri gereği beş adet olarak tesbit edilmiştir.

Madde 8.- Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilen Bakanlık şeması esas alınarak ana hizmet kuruluşları maddeler halinde gösterilmiştir.

Madde 9.- Bu madde Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü ile ilgilidir. Bu Genel Müdürlük, Özel Kanunundaki teşkilat ve hükümler çerçevesinde Devlet hukuk danışmanlığı ve muhakemat hizmetlerini yürütmekle görevlidir.

Madde 10.- Tasarının bu maddesi, Bütçe ve Mâli Kontrol Genel Müdürlüğü'nün görevlerini belirtmektedir. Ötedenberi bu genel müdürlüğün yürüttüğü görevler biraraya getirilmiş ve bunlara açıklık verilmiştir.

Madde 11.- Bu madde, Muhasebat Genel Müdürlüğünün görevlerini belirtmektedir.

Madde 12.- Bu madde Gelirler Genel Müdürlüğünün görevlerini belirtmektedir.

Madde 13.- Tasarının bu maddesi Milli Emlak Genel Müdürlüğü ile ilgilidir. Madde de Genel Müdürlüğün yürüttüğü görevler ayrı ayrı ve açık bir şekilde sayılmakta, görevlerine açıklık getirilmektedir.

Madde 14.- Bu maddede, ana hizmet birimlerinin biri olan Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün görevleri yazılmıştır. Bu görevler, 2825 Sayılı Gümrük ve Inhisarlar Vekilliği Teşkilat ve Vazifeleri Hakkındaki Kanun, 1615 Sayılı Gümrük Kanunu ve 1918 Sayılı Kaçakçılık Kanunu gözönünde bulundurulurken bu Genel Müdürlüğün görevleri belirtilirken sonraki yıllarda meydana gelen gelişmeler sonucu yeni kurulan birimlerin görevleri de gözönünde bulundurulmuştur.

Madde 15.- Bu madde de, Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü'nün görevleri belirtilmiştir. Ana hizmet birimlerinden biri olan bu Genel Müdürlüğün görevleri belirtilirken, Gümrük ve Inhisarlar Vekilliği Teşkilat ve Vazifeleri Hakkındaki 2825 Sayılı Kanun, 6815, 6851 Sayılı Kanunlar ve 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümleri gözönünde bulundurulmuş, madde metni bu kanunlardaki yetkilere göre düzenlenmiştir.

Teftiş Kurulu Başkanlığı

Madde 20-

a) Teftiş Kurulu Başkanlığı Bakanın emri veya onayı üzerine Bakan adına aşağıdaki görevleri yapar:

1.) Genel, Katma ve zel Btçeli dairelerle döner sermayeli kuruluşlar, kuruluş ve statüsü ne olursa olsun sermayesinin en az yarısı devlete ait olan kuruluşlar ve bütün bu daire ve kuruluşların birlikte veya ayrı ayrı sermayelerinin en az yarısına iştiraki olan kuruluşları teftiş etmek,

2.) İmtiyazlı Şirketlerle sermayesinde a bendinde yeralan kuruluşların iştiraki bulunan kuruluşları yetkili makamların isteği ve Maliye ve Gümrük Bakanı'nın izni ile teftiş etmek,

3. Dernekleri mali yönden teftiş etmek,

4. Çeşitli kanun, tüzük, yönetmelik ve kararların Maliye ve Gümrük Bakanına ve maliye müfettişlerine tanıdığı teftiş ve ineleme yetkilerini kullanmak.

b) (a) bendinin 1 nci fıkrasında sayılan daire, kuruluş ve ortaklıklar hakkında kendi kanunlarında özel denetim hükümleri ngrlmş olması, Maliye Teftiş Kurulunun teftiş görev ve yetkilerini kısıtlamaz.

c) (a) bendinde teftişe tabi oldukları açıklanan daire, kuruluş ve ortaklıkların para ve para hükmündeki evrakı ile ambar ve depolarında bulunan ayniyatı ve bunlarla ilgili gizli de olsa bütün defter ve belgeleri bunları idare ve muhafazaya memur olanlar ilk talep vukuunda müfettişe göstermeye, saymasına ve incelemesine yardım etmeye mecburdurlar. Milli Güvenlikle ilgili olup gizli kalması gereken konularda, Genel Muhasebe Kanununda yer alan özel hükümler saklıdır.

d) Teftiş sonucunda gizli veya açık zimmet veya ihtilas veya işlemlerinde önemli suistimali görülen ya da muhafaza veya idaresi altında bulunan para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ve bunların defterleriyle evrakını

göstermeyen memurların, maliye memuru iseler müfettiş tarafından, diğer bakanlıklara ve dairelere mensup iseler müfettişin talebi üzerine atamaya yetkili amirleri tarafından görevlerinden uzaklaştırılırlar. Ancak görevinden uzaklaştırılması gereken memur Milli Savunma Bakanlığına mensup ise Kolordu Komutanının veya daha büyük amirlerinin yazılı izinlerinin alınması gerekir. Teftiş veya tahkik sırasında memuriyeti başında kalması teftişin veya tahkikatın yapılmasını güçleştireceğine kanaat getirilen memurlar, Maliye memuru iseler Maliye ve Gümrük Bakanlığının izni ile müfettiş tarafından ve diğer bakanlıklara mensup iseler müfettişin talebi üzerine ilgili bakanlıklar tarafından görevlerinden uzaklaştırılabilirler.

e) Teftiş ve inceleme, sermayesinde devletin iştiraki olan kuruluşlara, imtiyazlı şirketlere veya derneklere ait olduğu takdirde müfettiş raporu ilgili mercie tevdi ve gereği bu merciler tarafından yapılarak sonucu Maliye ve Gümrük Bakanlığına bildirilir.

f) Teftiş Kurulunun teşekkülü ve çalışma esasları tüzükle düzenlenir.

Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı

Madde 21.- Maliye ve Gümrük Bakanına bağlı Hesap Uzmanları Kurulunun görevleri şunlardır:

a) 4709 sayılı Hesap Uzmanları Kurulu kurulmasına Dair Kanunun Hesap Uzmanları Kuruluna verdiği görevleri yapmak, yetkilerini kullanmak,

b) Kurulun görev ve yetki alanına giren konularda mevzuat ve uygulama ile ilgili etüd, araştırma ve diğer çalışmaları yapmak ve tekliflerde bulunmak,

Madde 16.- Bu maddede, ana hizmet birimlerinden biri olan Kontrol Genel Müdürlüğü'nün görevleri belirtilmiştir. Bakanlık Teşkilat Kanununda bu Genel Müdürlük yer almamakla birlikte, sonraki yıllarda iş hacminde ve çeşidinde meydana gelen gelişmeler sonucu, Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne bağlı "Kontrol Şubesi Müdürlüğü" genel müdürlük haline getirilmiştir. Bu Genel Müdürlük 1976 yılından bu yana görev yapmaktadır.

Madde 17.- Bu maddede, Tasfiye Daire Başkanlığının görevleri belirtilmiştir. Bu Genel Müdürlük, 1981 yılına kadar Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne bağlı şube müdürlüğü olarak görev yapmış, gümrüklerde ve gümrüğün denetimindeki diğer ambar ve sundurmalarda bekleyen eşyanın tasfiyesinin çok önem kazanması sonucu 1981 yılı Mart ayında Genel Müdürlük haline getirilmiştir. Ancak, 27 Şubat 1982 tarihli 8/4334 Sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname" uyarınca ismi "Tasfiye Daire Başkanlığı" olmuştur. Tasfiye işlemlerinin, Gümrük Kanunu ile 1918 Sayılı Kaçıkçılığın Men ve Takibine Dair Kanunda yapılan değişikliklere uygun ve sür'atle yapılmaması ve son olarak 2817 Sayılı Kanunla Bakanlığın tasfiye işlemlerindeki rolünün artırılması karşısında "Tasfiye Daire Başkanlığı" döner sermaye ile teçhiz edilecek bir şekilde düzenlenmiştir.

Madde 18.- Bu maddede, Dış İlişkiler Daire Başkanlığı'nın görevleri belirtilmiştir. Bu daire, 1963 yılında Bakanlık oluruyla "Dış Münasebetler Daire Başkanlığı" olarak kurulmuş, 1975 yılında da "Dış Anlaşmalar Genel Müdürlüğü" haline getirilmiştir. Bu değişiklik, uluslararası kuruluşlarla ilişkiler gözönünde bulundurularak yapılmıştır. Bilahare, 27 Şubat 1983 tarihli 8/4334 Sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname" uyarınca genel müdürlükten daire başkanlığına indirilmiş, bu maddede de bu şekli aynen muhafaza edilmiştir.

Madde 19.- Tasarının bu maddesinde Bakanlık merkez kuruluşu danışma ve denetim birimleri sayılmıştır. Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı Araştırma, Geliştirme Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Bakanlık Müşavirleri ve Danışma ve Denetim birimleri olarak gösterilmiştir.

Madde 20.- Madde Teftiş Kurulu Başkanlığı ile ilgilidir. Maddede Teftiş Kurulu'nun görev ve yetkileri ile teşekkül tarzı açıklanmaktadır.

Madde 21.- Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı ile ilgili olan bu maddede kurulun görevleri gösterilmekte ve çalışma esaslarının tüzükle düzenleneceği belirtilmektedir.

Madde 22.- Bu madde Araştırma, Geliştirme, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı ile ilgilidir.

Madde 23.- Bakanlık Müşavirleri ile ilgili bu maddede, bunların sayıları ile çalışma tarzları belirtilmiştir.

Madde 24.- Tasarının 24 ncü maddesinde Bakanlık merkez kuruluşundaki yardımcı birimler sayılmıştır. Bunlar; Personel Genel Müdürlüğü, Kontrolörlük Dairesi Başkanlığı, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Muhabere ve Elektronik Dairesi Başkanlığı, Genel Sekreterlik, Savunma Sekreterliği ve Özel Kalem Müdürlüğü'dür. 8/4334 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki Maliye Bakanlığı Cetvelinde Kıymetli Evrak ve Basılı Kağıt Daire Başkanlığı, tasarıda Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı olarak değiştirilmiştir.

Madde 25.- Madde Personel Genel Müdürlüğü ile ilgilidir. Bu Genel Müdürlüğün görevleri sayıldıktan sonra Maliye Meslek Liseleri ve Maliye Kursunun bu Genel Müdürlüğe bağlı olduğu belirtilmiştir.

Madde 26.- Komptrolörlük Dairesi Başkanlığı'nın görevleri bu maddede açıklanmıştır.

Madde 27.- Eğitim Dairesinin görevleri bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 28.- Madde Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığıyla ilgilidir. 4334 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Maliye Bakanlığı ekinde yer alan Kıymetli Evrak ve Basılı Kağıt Daire Başkanlığı kaldırılmış, yerine bunun görevleri de dahil, daha fazla görevleri yapan Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

Madde 29.- Madde Muhabere ve Elektronik Dairesi Başkanlığının görevlerini belirlemiştir.

Madde 30.- Bu maddede Genel Sekreterliğin görevleri Çerçeve Kanun Hükmünde Kararnameye uygun olarak düzenlenmiştir.

Madde 31.- Bu maddede Savunma Sekreterliği ile ilgili bölümler bulunmaktadır.

Madde 32.- Bu maddede Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri bulunmaktadır.

Madde 33.- Bu maddede, Tarife Politikası Yüksek Kurulu'nun görevleri belirtilmiştir. Mevcut kuruluşlar arasında bulunmayan Tarife Politikası Yüksek Kurulu, Türk gümrük tarifelerinin milli ekonomi ve milletlerarası

ticarete ilişkin olarak düzenlenmesi, izlenmesi, değerlendirilmesi ve değiştirilmesi için istişari nitelikte kararlar almak, hükümetin tarife politikası ile ilgili çalışmalar yaparak tekliflerde bulunmak ve vergi oranları arasındaki ilişkileri tesbit ederek incelemeler yapmak amacıyla kurulmuştur.

Madde 34.- Bu madde taşra teşkilatı ile ilgilidir.

M.dde 35.- Bu madde yurtdışı teşkilatı ile ilgilidir.

Madde 36,37,38,39,40.- Bu maddelerde bulunan yöneticilerin sorumluluğu, bakanlıklararası işbirliği ve koordinasyon, mahalli idarelerle koordinasyon, karar alma, yürütme, görev ve sorumluluğu, denetleme görev ve sorumluluğu, bakanlığın düzenleme görev ve yetkisi, yetki devri ile ilgili esaslar, Çerçeve Kararnameye uygun olarak düzenlenmiştir.

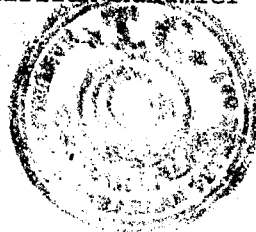
Madde 41,42.- Atama Şekilleri ve bazı görevlere atanmada aranacak şartlar bu maddelerde belirtilmiştir.

Madde 43. Bu maddede Bakanlık teşkilatında kontrolörlerin istihdamı ile ilgili hükümler bulunmaktadır.

Madde 44.- Bu madde kadrolarla ve yürürlükten kaldırılan konularla ilgilidir.

Madde 45.- İntikal eden görev ve yetkiler bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 46.- Yürürlükten kaldırılan hükümler bu maddede düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu madde mevcut kadrolarla ilgilidir.

GEÇİCİ MADDE 2.- Bu madde Bakanlık personelinin müktesep haklarını korumak amacıyla düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3.- Bu maddede bağlı ve ilgili kuruluşlarla ilgili olarak yapılacak işlemler belirtilmektedir.

GEÇİCİ MADDE 4.- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasını göstermek üzere hazırlanacak tüzük ve yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar hukuki boşluğa meydan vermemek amacıyla bu madde düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5.- Bu madde taşra ve yurtdışı teşkilatı yeniden düzenleninceye kadar hukuki boşluk doğmaması için düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6.- Bu madde Bakanlık teşkilatının yeniden düzenlenmesi süresini belirtmektedir.

GEÇİCİ MADDE 7.- Bu maddede göre ve yetki devri esasları düzenlenmiştir.

MADDE 47.- Bu madde yürürlük maddesidir.

Madde 48.- Bu madde yürütme maddesidir.

